І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 86. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 3-го ТРАВНЯ (MAY) 1975 No. 86. VOL. LXXXII.

ХТО ВІРУЄ В ХРИСТА, ТОЙ ДУХОВО ВОСКРЕСНЕ...

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШОГО МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ, ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ПОЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ, ПЕРЕДАНИЙ РАДІОСТАНЦІЄЮ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Дорогі мої Брати і Сестри!

Вітаю Вас християнським привітом: Христос Воскрес! і бажаю Вам здоров'я тіла й душі, спокою і добробуту та всього того, що бажає Ваша добра українська душа,

Найбільшим скарбом українського народу була й є його свята християнська віра. Вона ж бо стала живою душею українського народу, його учителькою на важкому життєвому шляху, що на нім зупинився наш нарід. Ця віра в Христа Господа закріпила наш нарід на рідних землях або на засланні. Ця віра в Христа Господа скріпляє надію, що знову залунають Великодні дзвони, проголошуючи всьому світові, що воскресла Україна.

З нагоди празника Воскресення Христового наша Мати, Українська Церква, звертається до Вас та закликає Вас відновити і скріпити в собі віру у Воскреслого Христа Господа.

Хто вірує в Христа, той духово воскресне. Хто вірує в Ісуса Христа, той виконує Його Заповіді та стає справжнім послідовником Божественного Спасителя, Який заявив: „Хто вірує в Мене, той має вічне життя. Хто слухає моє слово і вірує в Того, що Мене післав, той має вічне життя і на суд не прийде, але перейде від смерти в життя" (Іван 5, 24.)

Хто вірує в Христа, той Його любить і на Нього надіється. Христос ствердив: „Я є воскресення і життя . . . Я є світло для світу. Хто йде за Мною, матиме світло життя, не буде в темряві."

Не вірити в Христа — це трагедія людини. Хто не вірує, той не бачить життя, той перебуває в темряві. Безбожники не визнають Христа, тож спричинили духовий хаос і довели до прикрої ситуації у світі.

Нехай це таїнство Воскресення Христового постійно пригадує нам, що Христос воскрес. Нехай віра у Воскреслого Христа буде постійним скарбом і дасть силу знайти зміст життя в цьому лукавому світі. Ради Христового Воскресення не занепадайте духом, але вкладіть усю Вашу любов, усю Вашу надію на Христа Господа. Він нас скріпить на дорозі до кращої майбутности, хоч інколи й тернистим шляхом.

Цю віру українського народу в Христову силу засвідчив наш український пророк Тарас Шевченко, кажучи:

„Ми віруєм Твоїй силі
І слову живому.
Встане правда, встане воля,
І Тобі одному
Помоляться всі язики
Во віки, во віки."

Нехай пророчі слова Тараса Шевченка стануть правдивою дійсністю в нашому Українському Народі.

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Ваш в Христі брат,
+ АМВРОЗІЙ
Митрополит

ПОЛІТИЧНІ В'ЯЗНІ СССР ДОМАГАЮТЬСЯ СВОЇХ ПРАВ, РОЗПОВІДАЮТЬ ПРО ЖАХЛИВІ УМОВИНИ ТАБОРОВОГО РЕЖИМУ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Подаємо до відома чергове звернення групи політичних в'язнів совєтських концтаборів, яке вимовно свідчить про знущання над ними таборових властей та про боротьбу в'язнів за свої права. Текст цього нового документу, що продістався на Захід, такий:

ЗВЕРНЕННЯ

Ми, група політв'язнів приуральського концентраційного табору ч. 36, звертаємось до урядів усіх країн, до Організації Об'єднаних Націй, до усіх чесних людей на землі, з проханням звернути увагу на невимовно важкі умови, в яких тримають політв'язнів у Совєтському Союзі. Ми просимо вплинути на керівників СССР, щоб вони змінили ці умови і примінили закони, що відповідають міжнародним нормам про статус політв'язнів.

Не бажаючи признати безпірного факту існування опозиції проти існуючого режиму, а також факту національно-визвольного руху народів СССР, власті цієї країни не признають наявности політв'язнів у Совєтському Союзі і позбавляють нас прав, передбачених, відповідним до нашого становища, статусом.

Нас тримають в суворіших умовах ніж кримінальних злочинців.

Нас примушують працювати в ділянках роботи, до яких більшість з нас зовсім не звикли.

Нас вивезли тисячі кілометрів від наших родин, багатьох за межі республік, в яких ми жили до арешту. Таким чином, ми фактично позбавлені бачити наших рідних навіть два-три рази в рік, з огляду на великі матеріяльні витрати на поїздку і трудноці дороги. Крім того, нас позбавляють побачень з будь-яких причин. Вистачає тільки, щоб представник КГБ дав у цій справі відповідну вказівку.

Нашу кореспонденцію піддають найзапеклішій цензурі. Систематично порушують реченці висилання і доручення листів. Не-росіян фактично примушують писати російською мовою. Багато листів, що приходять і відходять, конфіскують з умотивуванням: „підозрілі за змістом". Багато скарг і заяв або не висилають взагалі, мовляв у них викривлена совєтська дійсність, або адміністрація самовільно переадресовує їх. На наші скарги, як правило, ми одержуємо формально-бюрократичні глумливі відповіді.

Нас піддають принижуючим обшукам. Навіть наших рідних т. зв. вільних громадян, які приїжджають до нас на побачення, під час обшуку речей, примушують роздягатися догола.

Нас насильно стрижуть і голять. Нас вдягають у погану арештантську одежу одного вигляду і заставляють носити нагрудні знаки.

Наші спеціяльні табори недоступні не тільки для представників закордонної громадськости, але й для совєтської.

Ми позбавлені можливости зустрічатись з закордон-

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У VI КОНФЕРЕНЦІЇ ВАЯКЛ

Ріо де Жанейро, Бразилія (Г. К.). — В днях 22-25 квітня, поруч із УПІ Конґресом Світової Антикомуністичної Ліґи (ВАКЛ) відбулася тут УІ Конференція Світової Антикомуністичної Ліґи Молоді (ВАЯКЛ). В Конференції взяли участь 120 делеґатів з 35 країн. Україну на УПІ Конґресі ВАКЛ заступала численна делеґація.

Українську молодь та молодь АБН-у на Конференції ВАЯКЛ репрезентували студенти українці, котрі прибули з ЗСА: Роман Зварич, Ґеня Кузьмович і Христя Шашкевич. Врочисте відкриття Конференції відбулося у вівторок, 22 квітня. Уступаючий голова ВАЯКЛ, Фернандо Ібара, відкрив Конференцію, вітаючи делеґатів. Під час першої сесії були виголошені три головні програмові доповіді, одну з яких виголосила мґр Слава Стецько. Молодь ВАЯКЛ добре обізнана з українською справою вітала мґр Славу Стецько бурхливими оплесками.

В часі другої сесії була вибрана нова Екзекутива ВАЯКЛ, яку очолив бразилієць Педрю Ґомез. Новообрана Екзекутива діятиме протягом 3-ох років, натомість пост голови мінятиметься річно на Конференціях ВАЯКЛ. До Екзекутиви ВАЯКЛ, як вільний член, увійшов делеґат молоді України, Роман Зварич.

Як УПІ Конґрес ВАКЛ, так і УІ Конференція ВАЯКЛ схвалила резолюції, представлені українською й АБН-ою делеґаціями, засуджуючи російський імперіялізм, в обороні переслідуваних українських жінок, та на підтримку визвольної боротьби українського й інших поневолених народів. Найголовнішою резолюцією, яка була прийнята одноголосно, було проголошення Валентина Мороза й Юрія Шухевича — символами характерности, мужности й ідейности для наслідування всієї молоді вільного світу.

Делеґація української молоді АБН була дуже активна й мала підтримку молоді інших народів. В часі Конференції українські студенти виготовили виставку інформативної літератури про Україну в трьох мовах. Вся література була роздана, через велике зацікавлення делеґатів українською проблематикою. Бразилійська преса й телевізія обширно інформували про обидві Конференції протягом чотирьох днів.

ГАҐІЛКИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Українська молодь, продовжуючи довголітні традиції, виводитиме і цього року на Великдень, 4-го травня о год. 1-ій по полудні після Служби Божої (12-тки) біля церкви св. Юра на 7-ій вулиці (між 2 і 3 евенями) гаґілки. Зорганізуванням гаґілок зайнявся Осередок СУМА ім. ген. хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку.

...МИНЕ СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ І ОЖИВЕ УКРАЇНА!

ВЕЛИКОДНЄ СЛОВО МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА В УКРАЇНУ ПЕРЕДАНЕ ЧЕРЕЗ РАДІО-ВИСИЛЬНЮ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Дорогі Брати і Сестри в далекій від нас Україні!

Вітаю вас радісним Христос Воскрес! Цим сповненим радістю привітом вітаю вас від сотень тисяч ваших братів і сестер, що з волі Божого Провидіння знайшлися у вільному світі та мають у ньому повне право і змогу жити з Христом і для Нього. Зокрема сердечний великодній привіт лине до вас від архипастирів, священиків і вірних Святої Української Православної Церкви, що, як Боже чудо, існує й творчо діє сьогодні лише і тільки поза межами нашої дорогої Батьківщини, бо брами нашої рідної Церкви в Україні замкнули богоненависники.

Радісне Христос Воскрес лине до вас у сьогоднішню Великодню Ніч із сотень величних храмів Божих, що їх побожні українські люди поставили у вільному світі Богові на похвалу, Україні на славу, а українській людині на добрий пожиток та для збереження і помноження нею на чужині українських національних, релігійних і культурних скарбів, що їх ворог Бога і нашої нації безперебійно і нещадно нищить у поневоленій ним Україні.

Просимо вас, — прийміть наш Великодній привіт, як наше урочисте приречення, що ми — об'єднані в рідній Церкві — й далі будемо щиро служити на чужій чужині Богові й Україні та зробимо все від нас залежне, щоб переховати в своїх серцях образ Пречистої Богоматері-Страдниці, з яким 200 років тому, після зруйнування Москвою Запорізької Січі, вийшли на чужину наші славні попередники і передали той образ нам — новітнім скитальцям, щоб ніколи не згинуло добре ім'я Християнської України.

Тяжкі часи й болючі події перебуває сьогодні ввесь світ, а з ним і Україна. У деяких країнах віру в Бога висміюють або нещадно переслідують, християнську мораль топчуть і викорінюють, силоміць вводять звірячий закон життя, людину ж обкрадають з дарованих їй Богом прав, залишаючи їй всього і тільки обов'язки тяглової худоби. Щодня до в'язниць і концентраційних таборів запроторюють сотні тисяч у нічому неповинних людей. Коротко кажучи, світ став перед одним із найтяжчих перед Богом іспитів. Перед таким іспитом Боже Провидіння поставило й Україну.

Проте, саме в цю найчорнішу годину, ми — на вольній волі перебуваючі, маємо повне право засвідчити початок походу до відродження й оживлення людства й повернення людині і народам Богом їм дарованих прав. Свідчать про це й десятки тисяч тих, що їм Господь допоміг, на протязі останніх двох-трьох років вирватись із країни найбільшого жаху і смутку, щоб стати свідками правди. Ці люди принесли й нам радісну вістку, що й в Україні зростає віра в Христа, якому, для спасіння людини, судилося „багато постраждати і вбитому бути, і вокреснути Третього Дня", як записав це для наступних поколінь євангелист Матвій (Мат. ХУІ, 21).

Ця зростаюча все віра стає запорукою, що мине й Страсний Тиждень українського народу і знову оживе Україна. Ця віра напевно скоротить наш Страсний Тиждень і наблизить усіх нас до Третього Дня, до Українського Великодня, до вільної і ні від кого незалежної України й відродження в ній нашої прадідної Української Православної Церкви.

Одначе, — як повчав Христос, — віра без діл мертва є. Тому, щоб наша віра стала непереможною й твердою як криця, Воскресший для нашого спасіння Христос чекає від усіх нас, — і вас на любій Батьківщині і нас, розсіяних по світі, — здійснення Його заповіту: — любіть один другого, будьте один другому найближчим ближнім, де б ви не знайшлися, чи то у в'язницях, чи на далеких від України примусових поселеннях, чи то на тяжкій колгоспній праці, чи на далекій чужині, будьте об'єднані в слові й ділі та, ніколи не забувайте, що Господь доручив українському народові апостольську місію — ширити Правду Христову серед непросвічених і обороняти право кожної людини на вільне буття. Цю місію зі славою й похвалою виконували у минулих віках наші прадіди. Пощасти ж і допоможи нам, Боже, бути чесними, нелукавими й творчими Твоїми дітьми і в теперішню, повну смутку і страждань, добу!

Христос Воскрес! — воскресне й Його Свята Правда на землі!

† *Митрополит МСТИСЛАВ*

Великдень 1975 року Божого

У Ню Йорку 4-го липня відбуватимуться етнічні фестивалі

Ню Йорк. — Під час цьогорічного „Фестивалю 4-го липня", тобто, під час відзначування Свята Незалежности ЗСА, у Ню Йорку проходитимуть „міні-фестивалі" етнічних груп — заявила директорка цього фестивалю Барбара Ока на конференції, яка відбулася в понеділок, 28 квітня, у будинку „Арсенал".

П-і Ока сказала, що цьогорічний „Фестиваль 4-го липня" має на меті віддзеркалити етнічну різноманітність цього найбільшого міста ЗСА, а також етнічну різноманітність цілої Америки.

Згідно з плянами, виготовленими міським Департаментом для культурних справ, якому допомагає Корпорація відзначування 200-річчя Американської Незалежности в Ню Йорку, ці етнічні „мініфестивалі" проходитимуть у фінансовому районі та Баттері парку, тобто, в найстарших частинах міста. Кожній етнічній групі буде призначений квартал чи площа, де ця група переведе свою три або чотири годинну програму, яка може складатися із виступів хорів, музичних чи танцювальних ансамблів, коротких інсценізацій тощо, а також етнічні групи зможуть у кіосках розмістити зразки народного мистецтва та притаманні цим етнічним групам страви. Якщо деякі етнічні групи не зможуть зорганізувати 3 або 4-годинних програм, то їхні коротші програми можуть бути сполучені з програмами інших груп — сказала п-і Ока. Відповідаючи на запит, вона заявила, що під час своєї програми українці зможуть порушити справу заперечення людських і національних прав в Україні совєтськими властями. Всі етнічні групи візьмуть участь в параді, яка розпічнеться в 5-ій годині вечора коло будинку „Федерал Голл" при вулицях Волл і Нессов, а закінчиться в Баттері парку. Барбара Ока заявила, що було б побажаним, щоб етнічні групи маршували в цій параді під своїми національними прапорами.

У понеділковій конференції в будинку „Арсенал" від місцевої української громади взяли участь: Галина Гірняк — репрезентантка Централі УККА, адв. Роман Гутлевич — голова Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку — Відділ УККА, капітан нюйоркської поліції Михайло Лучув і Розалія Полчі — від нюйоркського Відділу УККА, Марія Душник — заступниця головного предсідника УНСоюзу, Іванна Бенцаль — від нюйоркської Окружної Ради СУА, Галина Сміндак — від 83-го Відділу СУА та ред. Ігор Длябога від „Свободи".

„СВОБОДА" У ВЕЛИКОДНЬОМУ ЧАСІ

З уваги на рокове свято Воскресення Христового за старим календарним стилем, „Свобода" з датою вівтірка, 6-го травня, не появиться. Того дня друкуватиметься і буде вислана „Свобода" з датою середи, 7-го травня.

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ ВИКЛИКАЮТЬ ПОДИВ, ЗДОБУВАЮТЬ СЕРЦЯ АМЕРИКАНЦІВ

Від років уже, коли наближаються Великодні свята, мистецько виконані українські писанки викликають подив і здобувають серця американців, які не тільки їх набувають для прикраси власних приміщень, але також редакції газет і журналів поміщують їх на своїх сторінках, дуже часто в оригінальних кольорах. Не інакше й цього року. Численні газети і журнали в лютому і березні надрукували коротші чи довші репортажі з виставок українського мистецтва, на яких центральне місце мала наша писанка. Численні публікації, починаючи від відомих і широкопочитних журналів і кінчаючи маломістечковими виданнями, відпустили свої сторінки на поміщення фоторепортажів своїх кореспондентів, які з захопленням описують красу і мистецьку вартість української великодньої писанки.

Магазин Канадської повітряної лінії „Ир Канада" — — як про це вже інформовано раніше — кромі фотографії пані Клим помістив декілька кольорових фотографій писанок з короткою леґендою про писанку подаючи при тому, що в Оттавському музеї знаходиться понад 700 писанок. Подібну історію з численними писанками помістив чікаґський журнал „Сейвер" — орган федерального банку; „Кліфтон Нюз" з 27-го березня на своїх сторінках розповідає про українську писанку. Репортаж ілюстрований писанками і фотознімками трьох пань — Марії Луцької, Дарії Фарміґи і Лідії Гичко. Фотографію пані Гичко помістив також „Пассейк Геральд Таймс" з окремим поясненням до поміщених побіч українських писанок. „Берґен Рекорд" побіч фотографій з писанками надрукував довщу статтю з поясненням українських великодніх традицій, поміщуючи також фотознімку пані Тані Бутович — секретарки Відділу СУА з Рутерфорду. Мистецька Великодня виставка, влаштована Відділом СУА, була присвячена відзначенню 200 річчя Американської Незалежности. Майже цілосторінковий репортаж про писанки і українські великодні традиції помістив „Кетолік Стар Геральд" з Кемден в Ню Джерзі. Автор статті зокрема відмітив Сестру Юлію, ЧСВВ, з Менор Джуніор коледжу в Дженкінтавні, Па., яка вела три-денний семінар писання писанок. Репортаж ілюстрований також фотознімкою пані Анни Іванок, яка розмальовує писанки. В другій статті цього видання поміщено знімку пані Анастазії Антонюк, яка залюбки різьбить не тільки писанки, але також інші речі. „Бофало Курір" ілюстрував статтю про писанки і великодні звичаї фотографією 19-літнього студента Олега Борачка в гуцульському одягу, розказуючи при тому, що Олег вже від маленької дитини цікавився розмальовуванням українських писанок. Преса Ютики „Обсервер Діспеч" і „Ютіка Дейлі" помістили обширні інформації про мистецьку виставку, організовану місцевим Відділом Союзу Українок Америки з окремим узглядненням великодньої писанки. „Майже 40 осіб записалось на курси писання писанок, що його організувала Публічна бібліотека в Сімор, Конн". — писав місцевий „Джорнал Курієр". Курси провадив Франко Стубан, відомий суспільно-громадський діяч в стейті Коннектикат. Подібні курси були зорганізовані в Голі Кросс коледжу, зорганізовані Юрієм Добчанським — повідомляла газета „Ворчестер Сандей Телеграм". В цьому курсі взяло участь 35 учасників. Велику статтю і велику фотографію пані Кобилянської помістив „Джорнал Стар" в місцевості Пайорія в Іллінойс, розказуючи при тому про добродійну працю пок. Петра Саламахи, який пожертвував багато писанок багатьом церквам для продажу і покриття конечних витрат. Про українську писанку писала також преса над Пацифіком. „Валлей Нюз" з Ван Найс у Каліфорнії докладно описав виставку писанок в Публічній бібліотеці, що її знову ж таки зорганізував місцевий Відділ СУА. Стаття була ілюстрована двома фотографіями.

Виставка українських писанок в Публічній бібліотеці в Бурбенк, Каліфорнія. Виставку влаштувала Катерина Любецька та місцевий відділ СУА. Про виставку обширно інформувала місцева газета „Веллі Нюс", помістивши рівнож дві світлини із виставки.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

В членській кампанії УНСоюзу 1975 року, метою якої є забезпечити 5,000 нових членів на суму 12,000.000 дол., наспіло до Головної Канцелярії впродовж квітня 206 аплікацій нових членів. По дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

Степан Ковальчук (новий Відділ ч. 380 в Орляндо, Флорида) – 9 аплікацій нових членів, Степан Іваницький (В. 276) — 8, Михайло Кігічак (В. 240) — 6, Микола Москаль (В. 16) — 5, Іван Петрунцьо (В. 78) — 5, інж. Лев Блонарович (В. 34) — 4, Йосиф Сидор (В. 90) — 4, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 4, Йосиф Чабан (В. 242) — 4, Михайло Семків (В. 379) — 4, Ольга Світенький (В. 403) — 4, Богдан Зорич (В. 432) — 4, Гелен Олек (В. 22) — 3, Анна Гнатюк (В. 37) — 3, Петро Головачук (В. 42) — 3, Михайло Турко (В. 63) — 3, Тимко Бутрей (В. 164) — 3, Анна Ремик (В. 238) — 3, Дмитро Цюк (В. 321) — 3, Текля Мороз (В. 465) — 3, по дві аплікації — Марія Кульчицька (В. 8), Володимир Лучкань (В. 12), Михайло Отрок (В. 14), Софія Оріх (В. 33), Роман Татарський (В. 94), Володимир Рефт (В. 120), Карло Кобіто (В. 121), Марія Гаравус (В. 127), Петро Ґелетій (В. 164), д-р Василь Палідвор (В. 204), Богдан Дейчаківський (В. 233), Володимир Заґворський (В. 288), Петро Федик (В. 292), Іван Малко (В. 320), Андронік Копистянський (В. 327), Катерина Гарбіст (В. 382), Михайло Хомій (В. 387), Іванна Мельник (В. 418), Іван Кнігницький (В. 430), Дмитро Заневич (В. 441), Данило Пищ (В. 458), і д-р Микола Шпитко (В. 489).

Досі в 1975 році приєднано до УНСоюзу 912 нових членів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Навіть молитись ворог не дасть...

У першій половині квітня п'ятнадцять американських конгресменів зголосили у Палаті Репрезентантів резолюцію ч. 205, пропонуючи, щоб Президент З'єднаних Стейтів розпочав активні заходи в рамках взаємин з СССР з метою забезпечити відновлення діяльности Українських Православної і Католицької Церков. Крім безпосередніх заходів перед совєтським урядом, конґресмени пропонують також видвигнути справу ліквідації цих двох Церков в Україні на форумі Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Правда, подібні заходи були зроблені з ініціятиви проф. Лева Добрянського, президента УККА, вже в попередньому Конґресі, вже були навіть переслухання у відповідній Конґресовій Комісії, але їх необхідно було відновити в новому, теперішньому Конґресі.

Як відомо, Українська Автокефальна Православна Церква в Україні була зліквідована на початку ще 30-х років і тоді, разом з ліквідацією цієї Церкви, совєтський режим перевів фізичне знищення її ієрархів, священиків та багатьох активніших вірних. Українську Греко - Католицьку Церкву на західніх українських землях Москва зліквідувала в 1946 році, інсценізуючи у Львові „собор" та терористичне „возз'єднання" цієї Церкви з Російською Православною Церквою під проводом Московського патріярха, подібно як це раніше сталося з УАПЦ. В тюрмах і концтаборах загинули майже всі єпископи Української Католицької Церкви, сотні і тисячі священиків монахів і вірних.

Конституції СССР і Української ССР ґарантують „свободу відправлення релігійних культів" (стаття 104 Конституції УССР і стаття 124 Конституції СССР), однак, що все це, що написано у конституціях, які нібито вважаються „основним законом" СССР чи УССР, не застосовується на практиці і навіть Російську Православну Церкву перетворено у слухняне знаряддя режиму. Українським вірним, не зважаючи на конституційні постанови, не дозволяється, щоб вони могли „відправляти релігійні культи" у Церквах за своїм особистим вибором, ґарантованим цими конституціями.

У випадку України маємо справу, як це дуже правильно відзначено у конґресовій резолюції ч. 205, не тільки з утиском церковного життя, не тільки з репресіями, а з фактом брутального ґеноциду, „абсолютного фізичного винищення" обидвох — Українських Православної і Католицьких Церков. Йдеться отже про порушення основних прав людини, зафіксованого, з одного боку, у совєтських конституціях — союзній та республіканській, а з другого, у міжнародних угодах і конвенціях в рамках Об'єднаних Націй.

З цих міркувань резолюцію американських конгресменів у цій справі треба привітати, а одночасно дати всім їм максимальну підтримку у дальших їхніх заходах в цій справі.

Треба пробувати

Недавно англомовна газета із Ютики, Ню Йорк, повідомила, що місцевий Відділ Союзу Українок Америки одержав 1,500 долярів із Фонду „Америка ди Бютифул", фінансованого Нюйоркською Стейтовою Радою для справ мистецтва, на створення „робітні", в якій навчали б традиційних українських народних мистецтв писання великодніх писанок і вишивання, а також на зорганізування малого музею, в якім загальна публіка мала б змогу оглядати різні зразки українського мистецтва. Надаючи цю дотацію для Відділу СУА, керівники Фонду заявили, що цілі, на які ці гроші призначені, є „гідні підтримки та похвали".

Це не перший раз, що Нюйоркська Стейтова Рада для справ мистецтва уділила дотацію на „гідні підтримки та похвали" українські культурні цілі. Наприклад, у 1973-му і в цьому році Український Оперний Ансамбль, під керівництвом маестра Льва Рейнаровича, одержав дотації, які виносили по 1,000 долярів. У 1972-му році Централя СУА одержала від Нюйоркської Стейтової Ради 1,500 долярів на підтримку Українського Музею Народного Мистецтва. Відповідні дотації одержали також деякі студентські мистецькі гуртки.

Але варто також пригадати, що деякі стейтові та міські уряди призначували дотації нашим організаціям також і на інші не тільки суто культурні цілі. Наприклад, завдяки старанням адвоката Юрія Волинця та капітана нюйоркської поліції Михайла Лучува. Комісія для справ молоді й фізичної вправности міста Ню Йорку в кінці 1973-го року призначила для місцевої Станиці Пласту та Осередку СУМА по 1,500 долярів на закупівлю таборового і спортового приладдя.

Отже, як бачимо із згаданих прикладів, українські організації таки можуть одержати фінансову допомогу від стейтових і міських урядів, якщо пороблять потрібні заходи. На жаль, серед нашого загалу чомусь ще далі поширене помилкове поняття, що така допомога — це „милостиня", а наша національна честь не дозволяє нам „жебрати". А ця допомога зовсім не є „милостинею", а законно належиться нам, бо ми платимо податки, які частинно йдуть на ці дотації для культурних, молодечих й інших організацій різних етнічних груп. Часами можна також почути від наших людей помилкові твердження, що „ми не негри, ані не порторіканці й тому нічого стейтовий чи міський уряди не дадуть". В той самий час в серпні минулого року міська управа Ню Йорку асигнувала 87,000 долярів дотації для Польсько - Слов'янського Центру в Бруклині, а вже раніше цей Центр одержав від міста 20,000, тобто, разом понад 100,000 долярів на культурні цілі й на загальну працю цього польського осередку. Отже, не „тільки негри й порторіканці" одержують таку допомогу.

Наші організації в усіх містах і стейтах Америки повинні поробити всі відповідні заходи, щоб одержати належну їм допомогу. Тепер можна також одержати фінансову допомогу на проєкти, зв'язані з відзначенням 200-річчя Американської Незалежности. Як писала газета „Ютика Дейлі Пресс", повідомляючи про дотацію для 57-го Відділу СУА, в Америці тепер поширений рух підтримувати культурну та іншу діяльність місцевих організацій чи груп. Наші українські організації повинні використати цю нагоду.

Нам треба пробувати, як це роблять інші етнічні групи.

С. Гординський

СКИТСЬКЕ МИСТЕЦТВО В НЮ ЙОРКУ

В Метрополітальному музії в Ню Йорку тепер відбувається справді знаменита і подивугідна виставка скитського мистецтва, влаштована тим музеєм при співпраці Міністерства культури СССР. Ця виставка вимінна, музей зі свого боку висилає до СССР (властиво тільки до Москви і Ленінграду) вибірку творів п. н. „100 архитворів европейського й американського малярства".

Виставка ця, дуже добре оформлена, обіймає не тільки експонати з російських і українських музеїв, разом 197 каталогових нумерів, але й споріднені експонати з музеїв Берліну й Філядельфії, які додають 25 інших каталогових позицій, з яких деякі складаються з більшої кількости речей. Люксусово видрукуваний 160-сторінковий каталог, з низкою цілосторінкових кольорових репродукцій, приносить три мапи давніх скитських територій — одну велику, від Карпат і України до Китаю і Монголії, другу — земель навколо Чорного моря, і третю, — розміщення головних курганів у районах Дніпра, Криму і Кубані. Основну статтю каталогу написав д-р Борис Петровський з ленінградського Ермітажу. Він дав стислий огляд різних культур: — МАЙКОПСЬКОЇ з 3-го тисячоріччя до н. Хр. над р. Кубанню, КОБАНСЬКОЇ — з 1-го тисячоріччя на південному Кавказі, УРАРТСЬКОЇ (скито кімерійської) з 9-6 ст. до н. Хр в нинішній півн. Туреччині, звідки до культури СКИТСЬКОЇ (7-4 століття до н. Хр.) прийшли впливи Близького Сходу, передусім Ірану. Далі йдуть культури СКИТСЬКОГО АЛТАЮ (на межі Монголії) та СИБІРУ із знаменитими знахідками в Пазирику над р. Об, та врешті мистецтво САРМАТІВ. В окремій статті той сам автор подає історію найважливіших розкопок в Україні і на Криму в таких курганах, як Куль Оба б. Керчі, Чортомлик, Олександрополь, Солоха, Мелітопільський, Гайманова могила (відкрита 1969-70) та Товста могила (1971) і курганах Кубані: Велика Близниця на Таманському півострові (Тмуторокані), Сім братів і Келермес. Стаття Петровського беззакидна, тримається фактів і правильно клясифікує різні території та своєю об'єктивністю дає зразок справжньої науковости.

В каталозі є теж широкий вибір з Геродотового опису Скитії, дуже допоміжний для зрозуміння життя і звичаїв скитського населення.

На 197 експонатів з СССР 165 належить ленінградському Ермітажеві, 20 київському історичному музеєві, а решта Історичному музеєві в Москві й один експонат з музею в Ростові н. Доном. Із згаданих 165 речей з Ермітажу 41 походить з України й Криму, і між тими речами є одні з найкращих експонатів виставки — золоті піхви і ручка меча з Чортомлику (ч. 67-68), чаша з кургану Солоха (70), золотий гребінь звідти ж (71), низка речей з кургану Куль Оба — золотий олень (77), намисто з головою Атени (78), золотий ківш з постатями скитів (81) та орнаментована чаша-фіяла (83). Вже давно відкриті, ті речі світово відомі і порівнюються з найкращими виробами мікенського й етруського мистецтва. Ермітаж має величезні збірки золота з України, яке на підставі різних „указів" масово вивожено до Петербургу. Згадати б, що під час Кримської війни Росії з Туреччиною 1854 р. видано розпорядок перевезти всі цінні предмети з Криму для переховання в столиці російської імперії і ніколи її не повернуто. Ермітаж, що був царським музеєм, ще до того часу мав понад 2,500 золотих предметів з самої тільки Керчі і Никополя над Дніпром, і ті збірки збільшувалися з кожним новим відкриттям.

Хоч редактори каталогу нюйоркського музею намагалися триматися фактів, не обійшлося без деякої плутанини. Зрештою, віце - директор і куратор Метрополітального музею в каталозі сам признає, що це „матеріял у більшості не знаний загалові американців". Отаж частина експонатів з Ермітажу зазначена як така, що походить з Української ССР, але є й речі, де цього не зазначено і глядач може собі подумати, що, напр., Суми, Черкаси або Вінниця знаходяться десь на Кавказі або в Алтаї. Деколи упорядники каталогу суперечать фактам, які вони самі подали, напр. при експонаті ч. 171 — знаменитому золотому нагруднику (пекторалі) з Товстої могили н. долішнім Дніпром, що уважається „ґвіздком" нюйоркської виставки, — подано, що це „одна з найкращих золотих речей, що були знайдені в Південній Росії". І тут же каталог покликується на працю відкривця того нагрудника Б. Мозолевського „Курган Товста могила біля м. Джонікідзе на Україні", надруковану в офіційному журналі „Советская археология" в Москві...

Щождо того, що нюйоркська преса трактує цю виставку як показ російського мистецтва, то це не повинно нікого іритувати. Чи ж зовсім недавно американська преса не подавала повідомлення однієї з пресових аґенцій про напад на німецьку амбасаду в Стокгольмі, із закінченням, що „норвезька (замість, очевидно, шведська) поліція арештувала всіх справників нападу"? Мені здається, що тут винна теж наша не така то вже вбога еміґрація, яка й досі не здобулася на видання хоч би невеличкої історії

(Продовження на стор. 4-ій)

Л. Бурачинська

ДЕРЕВ'ЯНІ ПИСАНКИ

Писанка була споконвіку талісманом українського народу, який добачав у ній віщуна добра і щастя. Розгляд писанкових мотивів вказує на те, що наші предки закріплювали на її кулистій поверхні знаки добробуту, сонячного культу, стихійних сил. Це так було в поганські часи. А коли перемогло християнське вірування, тоді й писанка стала звістувати світові силу хреста і його правд. Вона стала в нас символом Воскресення і прикрашувала Великодній стіл.

І так писанка перетривала тисячоліття. З усіх творів нашого народного чи обрядового мистецтва вона має найбагатшу орнаментику. Виводячи орнамент на писанці, писанкарка не мала труднощів з матеріялом, ані нестачею красок, бо все це було нагромаджене досвідом тисячоліть.

Коли ми опинилися поза межами нашої Батьківщини, писанка набрала для нас ще більшого значення. Поза символом Воскресення — вона нагадує нам дитинство, Великодні дзвони, радісне вітання біля церкви і розговіння — врочистий сніданок серед власної сім'ї. Все те вона завершує своїм чаром. Та й, врешті, — вона поділила нашу долю, бо стала вигнанкою, як і ми. В рідному краї її промовчують, а то й забороняють. А тут вона знайшла пристановище й роз'яснює нам Великодні свята своєю скромною красою.

Та й не тільки для нас вона стала святковим символом. Вона промовила в нашому імені до нашого оточення. Навіть там, де нічого про нас не знають, де навіть нехтують нашою народною культурою або промовчують її — вона проломила лід байдужости. Про неї говорять і пишуть, влаштовують виставки і покази. Вона стала нашим вістуном до цього світу.

Запізнавшись із цим орнаментальним багатством і значенням його для нас, виринає питання, як утривалити цю красу? Писанка — це крихкий твір. При найкращому збереженні вона може перетривати кільканадцять або кількадесят літ, не більше. Тому й не маємо давніх пам'яток того роду.

В рідному краї це не було проблемою, бо рік-річно писали їх наші писанкарки, відтворюючи ті самі символи в тому кольориті, що був питомий для тієї околиці. Приватні люди, а навіть колекції могли поновлювати свій стан. Але час переслідування писанки, нестача яєць і фарб стала загрозою для цього твору нашого народного мистецтва. Тому оглядаємось за більш тривалим матеріялом, що з нього можна б відтворити цей архитвір.

Вже в давнину стрічалось оте відтворення писанки з іншого матеріялу. У княжу добу постала керамічна писанка, покрита поливою і геометричним рисунком. Щоправда не маємо певности, що її призначення було таке саме. Але завдяки тривкому матеріялові вона збереглася.

У музеях і великих колекціях спеціялісти запобігають тому крихкому матеріялові в такий спосіб, що зарисовують орнамент. Завдяки тому маємо вже доволі багато зарисовок — чи то повного орнаменту, чи то лиш половини яйця. Але всеж це не є повним відтворенням писанки, а лиш схопленням її чи то на фотоплівку, чи то на папір.

В останньому часі зустрічаємо ще одну спробу утривалити писанку. Валентина Третяк із Ірвінґтону задумала зробити це на дерев'яній писанці. Свідома, що це завдання не просте, вона до того довго підготовлялась. Найперше вивчила деревórізьбу в гуцульського майстра тієї галузі. Потім пізнала техніку писання писанок, як вона споконвіку практикувалась у нас. Врешті довго шукала способу, як сполучити ці два вміння. Це не вдалось їй відразу. Дерево — це твердий матеріял, що не сприймає краски в такий самий спосіб, як яйце. Отже його поверхню треба вивчати. Одначе з другого боку дерево податливіше, бо дозволяє рівчачки й заглибини, що їх писанка з яйця не допускає. Отже треба творити писанку іншим способом.

Валентина Третяк пішла зовсім іншою дорогою, як наші писанкарки. Орудуючи твердим матеріялом дерева, вона властиво різьбить свої писанки, не зважаючи на те, що на перший погляд вони зовсім не відрізняються від справжніх. Найперше вона зосередилась на клясичних зразках, як вони постали в поодиноких околицях.

Донедавна не було навіть де зачерпнути такі зразки. Але дещо можна було знайти у давніх збірниках, Енциклопедії Українознавства і недавно виданому альбомі Е. Біняшевського. На тій підставі уже можна було опрацювати збірку писанок із різних частин України, і це Валентина Третяк зробила.

Уперше мали ми нагоду запізнатись із тією збіркою на виставці, що відбулась 23 березня в Ірвінґтоні. Там наша писанкарка виставила на кількох засклених полицях свою збірку, подбавши і про підписи. Широка публіка могла переконатись про точне відтворення справжньої писанки, яке дає запоруку збереження.

Окремо були подані писанки власної композиції, які одначе не дорівнюють тим клясичним зразкам.

Рівночасно встає перед нами питання, яка ціль у творенні дерев'яних писанок? Адже нашим народним талісманом є писанка, писана на яйці, з своїми різноманітними взорами. Такою обмінюємось, таку ми несемо святити, така пишається на нашому столі. А поняття дерев'яних писанок у нас поєднувалось із тими, що їх тепер привозять із України.

Це бездушне наподіблення писанки, виконане поверхово при допомозі мальованого орнаменту, що часто зовсім не має писанкових мотивів. Ця писанка стала тільки „сувеніром" у найгіршому розумінні того слова. Боляче спостерігати, до чого звів большевицький режим цей наш обрядовий клейнод.

Отже дерев'яна писанка не може нам заступити справжньої. Про її обрядове значення та естетичну вартість ми вже писали. У нашому Великодньому обряді вона незаступна. А дерев'яна писанка призначена для збереження зразків. Вона може свідчити про нашу народну культуру у музеях чи приватних домах, її можна легко транспортувати туди, де показ її потрібний. Але ще раз зазначуємо, що тільки в такому досконалому виді, як це зуміла випрацювати Валентина Третяк. За нею лежить багато літ праці і зусиль.

Голоси читачів

ПРО „ПЕРЕОЦІНКУ ОСНОВ"

З великою увагою та зацікавленням читається статті ред. Ярослава Гайваса. Цікава була також його стаття у „Свободі" з дня 26-го квітня 75 р. п. н. „Переоцінка основ", у якій автор пробнаголовує престиж і положення З'єднаних Стейтів Америки у сучасній серії невдач в Індокитаю. Згадуючи престиж ЗСА у минулому, ред. Гайвас наводить також коментар б. міністра пропаганди гітлерівської Німеччини д-ра Геббельса у тодішньому німецькому тижневику „Дас Райх" про американську мілітарну потугу, а саме, „що в час, коли всі країни в скруті, єдині ЗСА дають нам продукцію зброї, боєприпасів та інших машин, потрібних для ведення війни". Так, це правда, що Геббельс респектував продукцію зброї у тодішньому часі у ЗСА, натомість дуже низько висловлювався про мораль американського вояка та якість американського народу як нації. Це можна вичитати у книжці американського журналіста Люїса Лохнера, який був під час Другої світової війни шефом „Асошіейтед Пресс" у Берліні. Він видав книжку під н. „Спогади Геббельса", у якій вичитуємо, що Геббельс на підставі переслухання полонених американських вояків стверджує, що американці „напівзріла нація", що вони „не мають виразної політичної концепції за що властиво війна ведеться" (подібно, як до недавна у В'єтнамі — Л. К.) і в кінці Геббельс висловлюється, що „якщо б німці мали ту якість зброї, яку мають американці, то війна з німецького боку обернулася б у ловлення щурів"...

Любомир Калинич
Мейплвуд, Н. Дж.

З НАШИХ БУДНІВ

ВЕСНЯНЕ

Десь незадовго до Великодня нового стилю наша молодша товаришка пера, Леся Лисак, помістила була в „Свободі" теплий, настроєвий есей: „Всміхнись, весно"! Авторка „Терпких Пахощів" так чемно й делікатно просила найлагіднішу з пір року про цю усмішку, що напочатку квітня-місяця весна справді усміхнулась, принаймні нам тут, у Ню Йорку. Перед моїми вікнами хлопці вже кидали м'ячем в самих тільки спортових сорочинах, а про дівчат, то вже й не згадую, як весняно - легковійно вони виглядали.

Скоро виявилось, що це був першоквітневий жарт — „Пріма Апріліс"! Зараз після того, як нанесло з Заходу снігові, буреві та всякі інші вітрові, то кожному з нас, старокрайових, вмить пригадалось давня народна мудрість: „До Святого Духа — не скидай кожуха"!

Взагалі, в цьому році вийшло не тільки велике замішання в природі, але й у календарі. Ось, коли ми, в Ню Йорку, понесемо на Великдень святити паски, наші собратя в Філядельфії чи в Детройті вже забудуть який смак в пасці, чи в ковбасі! Хіба собі пригадають, коли прийдуть до нас у гості. Також давно не тямлю такого чуда - дива, щоб „обливаний вівторок" припадав у той самий день, що й празник святого Юрія — 6-го травня... Треба все ж таки, сподіватися, що весна усміхнеться всім нам, за новим і старим календарем, бодай на Зелені Свята, й що по Святому Дусі не треба буде затягати сіряка по кожусі!

Однією з перших ластівок, що прилетіла цієї весни до українських книгарень є вельмицінна праця п. з. „Духовість нашого обряду", вибірка статтей і проповідей сл. п. митрофорного протоєрея, о. д-ра Богдана Липського, довголітнього пароха церкви св. Миколая в Торонті. Книжка вийшла друком старанням і коштом родини Покійного, в 5-ту річницю передчасної смерти цього видатного богослова - літурґіста, великого знавця нашого Східнього обряду і невтомного його поборника майже до останніх хвилин життя і віддиху...

Одна ластівка, кажуть, ще не робить весни, але одна книжка такої вагомости, що „Духовість нашого обряду", може внести чудесне весняне оновлення та одухотворення в наші серця, спрагнені доброго, розумного й надхненного слова, як квіти сонця навесні, — за словами поета.

Ікер

Клявдія Гаврищак-Олесницька

ВИЗВОЛЕНА ЖІНКА

(Спомин)

(1)

Звалася Руда, а мешкала на Вороняках під Золочевом. Само це прізвище — поза натяком на приналежність його носійки до жіночого роду — не говорило само за себе нічого. Завдяки далекому предкові, якого природа покарала рудим чубом замість шанованого чорного чи русявого, і він — може з досади — лишив на Вороняках чимало потомків, принайменше одна третя села носила це прізвище. Були Руді темні, ясні, високі, присадкуваті, худі, товсті, сільські дуки і двірські „форналі". Усі фізичні типи та маєткові стани обсадив рід Рудих у цьому селі, що славилося на цілу околицю прегарними овочевими садами, які від півдня обрамовували Золочів, наче свіжосплетений вінок.

Для канцелярії адвоката М. Марія Руда була касою і літописом. На протязі більш двадцяти літ принаймні два рази у місяць лишала тут срібні та паперові гроші, випорпані з помежи грубих звоїв хусток та платинок наче вигріте немовля, і веліла за них вносити до суду якесь письмо. Копії цих писем заповняли цілі полиці у канцелярійній шафі і могли служити за джерело дослідів також для кожного, хто цікавився розвоєм папірництва в старій Австрії чи новій Польщі. На споді зістарілі на колір перґаміну лежали писані по-німецьки письма до трибуналів у Відні, просьби до „найяснішого пана", рекурси до світлих австроугорських урядів, яких сама лиш назва ледви вміщувалася в одній лінії машинового письма. Далі ішли сіро-бібуляні „ерзаци" з часів Першої світової війни, тоненькі та жовті аркушики з початкових післявоєнних літ — врешті білі акти з останньої декади, які свідчили про поворот до нормальних часів. Сусідня фабрика паперу в Сасові не випродукувала мабуть однієї белі паперу, з якої клаптик не пішов до суду на якийсь акт в імені Рудої!

Жила процесами, як риба водою. Тямила по прізвищі кожного суддю, який хоча б раз у часі її довголітньої процесової діяльности судив її справу. За цих два десятки літ у ролі противників Рудої перейшли через золочівський суд майже цілі Вороняки. Кожний, хто мав нещастя мати з нею спільну дорогу, межу, пліт, дерево, що його гілля звисало над Рудої обійстям чи полем — чия курка забігла на город Рудої або корова вхопила стебло з її озимини, кожний у приписаному законом речинці мусів зголоситися перед обличчя золочівської справедливости, яку Руда трактувала наче когось, беззастережно собі відданого, проявляючи при цьому дивну вибачливість і спокій нервів кождого разу, як ця справедливість оберталася проти неї.

Були ще там неймовірно заплутані справи якихось служебностей та прав, що сягали панщизняних часів, а тягнулися літами, не маючи виглядів на розв'язку. У цих справах, як противники Рудої, повинні були б ставати перед суд дідичі, громади, церкви та державний скарб. Виглядало, наче Руда постановила сама перепровадити дослід над цим, чи засада рівности перед законом дійсно діяє, і з цієї причини не перебирала в суспільній ієрархії, шукаючи противників для своїх процесів. Я не маю сумніву, що коли б сам президент держави відкупив був від Михайла Рудого загороду, що межувала з її обійстям, і не забезпечив себе законом про особисту недоторканість, — до тижня Марія Руда клала б у канцелярії доктора М. п'ятку на стіл і хрестик на позві проти нього!

Не рідко бувало у неї по три, чотири процеси нараз, а найбільшою загадкою було те, що, хоч неписьменна, ніколи не переплутала візвань до суду, та знала, яке з них до котрої відноситься справи.

Про неї довідалася я зараз першої днини, як найшлася в канцелярії доктора М., щоб починати практичну підготовку до адвокатської професії. Тому, що в останніх роках перед розвалом Польщі сільську клієнтелю із-за загального зубожіння села вважалося у канцелярії радше тягарем чим пожитком, Руда із своїм точним плаченням рахунків була таким цінним виїмком, що її треба було відразу помітити у громаді наших клієнтів.

Недовго прийшлося мені чекати, щоб побачити Руду на власні очі. До цієї хвилі я уявляла собі її уосіблення прикмет, якими прямо дихали судові акти її справ: сільську багачку, в силі віку, енерґійну, певну себе, з язиком, наче мотовило, та темпераментом сучасної амазонки. Яке ж велике було моє розчарування, коли одного з найближчих ранків я застала в канцелярії запрацьовану маленьку жінку, босоногу, у вилинялій хустині та поношеній одежі. Близька вона була цього віку, що у ньому наша селянка дістає титул бабусі, без огляду на те, чи має внуків, чи ні. Сиділа скулена на лавці при дверях, з плетеним кошиком біля ніг, з якого виставала гусяча голова та товклися пов'язані курята.

В канцелярії крім послугача, що кінчив прибирати, нікого ще не було. Роздягаючись, я старалася нав'язати з жінкою розмову, випитуючи про прізвище та причину приходу. Назвавши себе, вона — на моє здивування — почала збувати мене чим-будь, заявляючи, скромно але рішуче, що чекає на „самого пана" і лиш з ним буде обговорювати свою дуже важну справу. Хоч недостача кількох передніх зубів додавала їй віку, то за це її відмолоджував її голос, який виходив по дитинячому шепелявий та наївний.

До таких проявів недовір'я треба було мені звикати. Головно жінки довгий час дивилися підозріло на мою присутність у канцелярії, знаючи, що я не секретарка, бо для цього був хто інший, а не довіряючи, щоб жінка знечев'я могла опинитися у професії, до цього часу обсадженій виключно мужчинами. Пізніше у приступі доброго настрою я нераз твердила, що наші клієнтки приписують моїй присутності у канцелярії, що складалася з чотирьох мужчин, якусь свавільну ролю, і, хотячи мати успіх в професії і популярність у клієнток, мені треба б зачинати від урядового ствердження моєї моральної поведінки.

(Продовження буде)

Зросли ціни

Вашінгтон. — Департамент сільського господарства повідомив, що від половини березня до 15 квітня цього року ціни на сільськогосподарські продукти зросли на 4 відсотки. Речники Департаменту зазначили, що це є перший зріст в цих цінах за останніх 5 місяців, коли ціни ступнево зменшувалися. До 15 квітня найбільше зросли ціни на рогату худобу та на свині, а також на бавовну, сою та різні зерна.

Любов Коленська

НАЧЕ В КАЗЦІ...

Репортаж з Реконвалесцентційного Дому

(3)

Двічі в тиждень відбуваються релігійні відправи — католицька і презбітеріянська. На них сходяться жінки, без уваги на віровизнання. Католицька триває коротко; приходить священик, проводить молитву, а за ним врачі, потім всі приступають до св. Причастя. На презбітеріянській грає на органах жінка, а кожна з приявних отримує книжку з релігійними гимнами й всі разом співають. Тоді священик говорить проповідь. Зокрема не можу забути однієї з них. Він тоді говорив на тему людського болю, розпачу і зневіри, доказуючи, що кожна людина, очевидно тільки послідовно може вийти з найважчої депресії, підшукуючи собі навіть таке зайняття, що її досі не цікавило. Навів різні приклади а поміж ними один, що особливо мені запам'ятався. Малий, дванадцятилітній хлопчина, слухати з увагою проповідей цього священика, зайшов до нього, щоб розкрити перед ним, на його молоді роки, журбу. Хлопчина приїхав сюди з Каліфорнії, привізши зі собою собаку, з якою він змалечку виростав і вона йому тут пропала. Він розшукував за нею, тужив, а вкінці прийшов до цього священика з проханням, щоб він пошукав для нього якесь зайняття, зазначуючи, що гроші тут ні при чому, він тільки хоче забути..., і кимось або чимось зайнятись. І священик, по надумі, дав йому адресу самітної бабусі. Від цього часу хлопчина кожного пополудня, по шкільних зайняттях до неї заходить, читає їй книжки, прибирає хату, забуваючи про свій смуток. А потім цей священик запитався приявних у цьому Домі, на яку інтенцію бажали б помолитися. Сплітались різні думки: одні хотіли висловити подяку Кейт Мейсі Ледд і її чоловікові, інші всім людям, що тут працюють і ними піклуються, ще інші піддали думку, що треба помолитися за Президента Америки, щоб у цих важких для країни часах зумів знайти слушну розв'язку, — аж тут підняла руку Бетті Кемпер, яка двічі перебула операцію серця, і не без хвилювання сказала: „В мене бажання помолитися, щоб ми ніколи не призабули цієї науки, що своїм прикладом дали нам ці, що тут працюють. І щоб не тільки в цьому Домі, але й вийшовши звідсіля, ми надалі вміли бачити людей і їхні страждання й допомагали їм, затримавши у собі всю ідилічну атмосферу і тепло, що ми тут такими щедрими пригорщами отримували".

Перед Великодніми Святами не було жадних інших квітів, тільки кожний закуток кімнат скрашували лілеї — врочистістю і ясним спокоєм. У великодню Суботу кожна з жінок одержала подарунок — білу шкіряну коробку з косметичними речами, їх вручила пані Емс, що ввесь час займалася розвагами й імпрезами. Кожного дня були окремі столи, та на великодній полуденок зісунено їх разом, щоб згуртувати ближче приявних, а на столах застелено сніжнобілі обруси, покладено китички рожевих квітів, світились свічки і одна з приявних провела молитву. Цього ж самого ранку співмешканка моєї кімнати Флоренс збудила мене з окликом: „Глянь, дикі гуси"! На жаль, я їх вже не вспіла побачити, тільки далекі рухомі цятки, проте я почула їхній гомін, немов вранішню молитву.

Поміж жінками, які перебували в цьому Домі існувала атмосфера приязні, тепла і бажання взаємодопомоги за думкою: „Ми всі тут в однаковому човні".

КОГО ПРИЙМАЮТЬ ДО ЦЬОГО ДОМУ?

Сюди приймають професійно працюючих жінок на тритижневе або одномісячне перебування по важкій операції або важкій недузі, у віці поміж 18-им і 69-им роком життя, без огляду на расу, національність чи віровизнання, по розглянені матеріяльного стану пацієнтки, зокрема беручи до уваги самітних жінок, або цих, в кого немає кому ними опікуватись, зокрема на спеціяльну рекомендацію лікаря. Все лікування, включно з медикаментами, харчі, обслуга — безкоштовні. Жінкам, які займаються прибиранням кімнат чи подаванням до столу, рішучо не дозволено давати окремих винагород, а також по видужанні не приймається ніякої грошової суми; проте можна подарувати свою власну працю у формі гаптованої робітки, кераміки, картини, поезії, чи у вислові рефлексій-вражень із перебування у цьому Домі.

НЕМОВ НА ІНШІЙ ПЛЯНЕТІ . . .

Виходячи з цього Дому, я понесла із собою незабутнє враження, начебто я перебула на якійсь іншій фантастичній плянеті, де немає зла, ворожнечі, холоду й байдужости, а існує лиш добро, приязнь, вирозуміння і бажання з боку цих людей, що працюють, нести полегшу хворим, піклуватись ними, щоб довести їх до повного видужання, щоб вони призабули свої турботи.

І коли призадуматись над створенням різних медичних дослідних центрів, чи над заснуванням для бідних хлопців школи Беррі в далеких горах у Джорджії, чи прийняттям до Дому реконвалесценток молодої матері по важкій операції, де вона змогла видужаті знову жити, дбаючи про інших, з незвичайною пошаною можна згадати Кейт Мейсі Ледд і її чоловіка, які, йдучи за християнським принципом, віддали ввесь труд свого життя для ближніх.

(Кінець)

Реконвалесцентційний Дім Кейт Мейсі Ледд

Українки здобули нагороди

З рамени Стейту Ню Джерзі, — 7-го дистрикту Американської Федерації Жіночих Клюбів, місцевість Монтклер, влаштувала на один день, (18 березня) мистецько-музичний фестиваль, запросивши до участи в нім членів Союзу Українок. Спеціяльний виставовий комітет на чолі з мгр Дорою Рак заініціював нашу участь в цій американській імпрезі. Участь брали слідуючі пані: Е. Цяпка (мистецька референтка в окружній управі), О. Цар (голова Окружної Управи), Ірена Фединишин, Слава Гнатів, Наталія Войновська — малярки. На призначенім столі, з написом „Україна" були виставлені такі експонати: вишивані подушки, скатерті різної величини, обруси, рушники, інкрустовані касетки, писанки, книжки з вишивками, та журнали. Експонати були власністю Е. Цяпки і О. Цар. Американське жюрі фестивалю, призначило нагороди як слідує: Український стіл (синя стяжка), Ірена Феденишин за образ акварелля (синя стяжка), Слава Гнатів за образ олія (синя стяжка). Нагороджені пані будуть брати участь в Конвенції Федерації, що відбудеться в Атлантік Сіті в травні цього року, з повторенням виставки народного мистецтва.

Наталія Войновська

Призма ч. 12

ХТО МАЄ ВУХА, НЕХАЙ СЛУХАЄ!

Велике число хворих, інвалідів, людей, що ходять на милицях, питає: Чи ті люди, які в денних церквах стоять в черзі, щоби хтось їх уздоровив, дійсно осягають це щастя? Може і Вам треба станути в чергу, щоби отрясти із себе той кошмар хвороби? Вам трохи стидно, бо уздоровлюючий пастор так кричить до Бога, приказує Богові уздоровити, так що важко знати, хто тут займає командуючу позицію.

Заки Ви станете в чергу, Вам треба знати, що в короткому часі до багатьох уздоровлених їхня недуга вертає назад. Ви мусите довідатися, що апостол Павло посвятив три молитовні сесії для випрошення уздоровлення від недуги очей і Бог його не вислухав. Вам конче треба прийняти позицію, що не всі чуда є від Бога. Є також ложні чуда, які нічого спільного з Богом не мають.

Коли Ви людина хвора, Ви мусите осторожно придивлятись цьому складному питанню про чудесне уздоровлення. Ми даємо Вам кілька питань, які не вичерпають теми, але дадуть Вам деяку розв'язку тої проблеми:

1) Коли Ізраїль покидав Єгипет, Бог обіцяв йому захист від хвороб. Однак тисячі їх погинули від пошестей. Чи Бог був неправдомовний, чи може здоров'я людини обумовлюється, дечим?

2) Чи Бог уздоровляє тих, які свідомо руйнують своє тіло?

3) Чого можна навчитися з досвіду ап. Павла? Він уздоровляв і воскрешав, але не міг помогти собі в час хвороби і довідався, що Бог не хоче його уздоровити?

4) Чи Христос зробив хоч одно чудо для сенсації, або для власної користи? Нпр.: для слави, або для заспокоєння голоду чи спраги?

5) Чи Ви вірите, що власті темряви можуть робити ложні чуда?

6) Чи є безпечно для душі і спасіння людини приймати релігійний світогляд кожної людини, яка вміє творити чуда?

Це важні питання для Вас, коли Ви хворі. Відповідьте коротко: Так або ні. Пишіть до нас за Сочкою, де знайдете більше відомостей на ці теми. Багато пишуть і не подають, яке число Призми вони прочитали і ми не знаємо, який матеріял їх цікавить. Пишіть до:

Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

Замість квітів на свіжу могилу
СЛ. П.
проф. д-ра Василя Стецюка
складає разом з висловами щирого співчуття по утраті одного з кращих наших науковців
суму 25.00 долярів
на цілі НТШ в ЗСА
УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
Джерзі Сіті, Н. Дж.
В. ЖАРСЬКИЙ, голова
М. ПЕТРИШИН, секретар В. СЕМЧИШИН, скарбник

Замість квітів на могилу
нашого Дорогого Кузена і Вуйка
бл. п. Семена Лісівця
складаємо 30.00 долярів
на ФОНД ВИДАННЯ ДЕННИКА НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ УГА.
Олена СМУЛКА
Віра і Євген ЛАЩИК
Оксана і Альберт КІПА
За пожертву Видавництво „Червона Калина" складає щиру подяку.
CHERVONA KALYNA
P.O. Box 507, Church St. Sta., New York, N.Y. 10008

В пам'ять нашого Дорогого Приятеля
д-ра Томи Лапичака
замість квітів на свіжу могилу
100.00 долярів
на Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті
зложили
ОЛЕКСАНДРА і д-р МИКОЛА ТЕРЛЕЦЬКІ
Ньюарк, Н. Дж.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої нам
св. п. НАТАЛІЇ з РУЩИЦЬКИХ ПАРУБЧАК
20.00 долярів
на Катедру Українознавства при Гарварді
зложили
Володимир і Марія СМІГУРОВСЬКІ
Опечаленій Родині, складаємо вислови глибокого співчуття.

Для вшанування пам'яті і заслуг
БЛ. П.
проф. д-ра Василя Стецюка
на Наукове Товариство ім. Шевченка,
на Енциклопедію Українознавства
зложили 25.00 долярів
Ірена і Ярослав ПАДОХИ

Помолімось за померлих наших друзів.
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.
Впреп. о. монс. ПЕТРО МЕЛЬНИЧУК, духовний опікун ФКУ і Меценат, відправить
СЛУЖБУ ЗАУПОКІЙНУ СВ. ЛІТУРГІЮ і ПАНАХИДУ
в НЕДІЛЮ, 11-го ТРАВНЯ 1975 р., о год. 10-ій ранком, в церкві СВ. МИХАЇЛА в БАЛТИМОРІ, Мд.
за БЛ. П.:
ВОЛОДИМИРА ЮРКОВСЬКОГО
ТИМОТЕЯ ЛАБУ
АЛЕКСАНДРА СЕРЕДИНСЬКОГО
ЛУКУ ФЛИСА
ЮЛІЯНА ЦЕБРИНСЬКОГО
ВІКТОРА ЦИМБАЛА
ВОЛОДИМИРА ЧАВСА
ОЛЕКСУ ЧЕРВАКА
д-ра ВАСИЛЯ ШКУДОРА
РОМАНА ЩЕСНЮКА
д-ра ІВАНА ЯНЧИШИНА
ОЛЬГУ ЯНЧИШИН
АННУ ПОСТУПАК
ЛЕВКА ФИЛИПОВА
Всіх Вп. Членів ФКУ: Представників, Меценатів, Добродіїв і Фундаторів просимо про молитви за померлих наших Друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі Заупокійного Богослуження, щоб поєднатись в поході молитов за тих, що творили добро.
Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ.
ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
Фонду Катедр Українознавства
Наступне Заупокійне Богослуження
за померлих Членів ФКУ відправиться
в неділю, 8-го червня 1975 року.

✝
У смутку повідомляю, що дня 5-го січня 1975 р. відійшла із цього світу, у Львові
бл. п.
МАРІЯ ЗАЯЧКІВСЬКА
учителька Школи УПТ у Львові при вул. Мохнацького 12, вихованиця, що ціле своє серце віддала українській дітворі.
СЛУЖБА БОЖА
ЗА ЇЇ БЛАГОРОДНУ ДУШУ
відправиться
в Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, Н. Дж.
в суботу, 3-го травня 1975 р.
о год. 9-ій ранку
ГАННА КОРЕНЕЦЬ
кол. учениця Покійної

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у неділю, 13-го квітня 1975 р. після довгої недуги, проживши 76 років, відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО та ДІДО
бл. п. д-р медицини
ЮРІЙ АНДРЕЙКО
довголітній головний лікар Українського Народного Союзу, активний і жертвенний громадянин.
ПОХОРОН відбувся 16-го квітня 1975 року, на цвинтарі Pine Bush у Керґонксоні, Н. Й.
Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
донька — НАТАША ДЕКЕР
сестри: ОЛЬГА ГЛЕСОН та СТЕФАНІЯ ГІТ
та внуки

Ділюся сумною вісткою з Друзями і Знайомими, що дня 30-го квітня 1975 року, по довгій і тяжкій недузі, відійшла у Вічність, на 75-му році життя, моя Незабутня СЕСТРА
бл. п.
АЛЕКСАНДРА ОГОНОВСЬКА
з дому ПУЖАК
Тіло Покійної буде перевезене до родинного гробівця Огоновських до Варшави в Польщі.
В глибокому смутку —
сестра МАРІЯ ПУЖАК-ВЕЛИЧКО
та дальша Родина в Україні і Польщі

✝
Ділимося з Рідними, Друзями та Знайомими сумною вісткою, що наша Предобра і Люба МАТИ, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ, БРАТОВА і ТЕТА
ЕВГЕНІЯ З ЛУЖЕЦЬКИХ МІЛЯНИЧ
заснула вічним сном у Рідному Краю, дня 30-го березня 1975 року на 92-му році свого змістовного та незавжди трояндами стеленого життя.
Просимо про молитви за спокій її душі, смутком сповиті —
ДІТИ, ВНУКИ, ПРАВНУКИ, БРАТОВА і РОДИНА
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
в СОРОКОВИНИ ДЕНЬ СМЕРТИ НЕЗАБУТНЬОЇ відбудуться
в п'ятницю, 9-го травня 1975 року
в РИМІ, в храмі СВ. СОФІЇ;
В МЮНХЕНІ, в катедрал. храмі СВ. АНДРЕЯ ПЕРВОЗВАННОГО;
в МЕНЧЕСТЕРІ, Англія, в церкві УСПЕННЯ ПР. Д. М.;
у ВУДСТОКУ, Канада, в монастирі О.О. СТУДИТІВ;
в ДЕТРОЙТІ — ДІРБОРНІ, в церкві СВ. МИХАЇЛА;
в НЮ ЙОРКУ, в церкві СВ. ЮРА, о год. 6:30 р. в П'ЯТНИЦЮ, 9-го ТРАВНЯ 1975 р.

Святочна академія на пошану Патріярха Иосифа

Ню Йорк (Микола Галів). — Українська громада Ню Йорку й околиці, заходами Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви, в неділю 27-го квітня 1975 р. відзначила 35-річчя Владичих свячень і 30-річчя Митрополичого престолу Блаженнішого Патріярха Української Католицької Церкви, Кир Иосифа І. На перший погляд виглядає, що це особисті річниці Блаженнішого Кир Иосифа, але фактично це найважчі роки в історії нашої Церкви й народу, які є нерозлучними з життям Патріярха Кир Иосифа І. Це незрівняна боротьба за Христову правду, за нашу Українську Церкву у безбожницькому світі, яка спочивала і далі спочиває на плечах, у похилому віці, нашому улюбленому Блаженнішому Кир Иосифові. Відзначати будьяке річчя Їх Блаженства, це значить говорити про довгий, тернистий шлях нашої Церкви, про жорстокі переслідування, заслання, Сибір й сучасну Голгофу.

Відзначування цих історичних дат в житті Їх Блаженства, Кир Иосифа на святочній академії в Ню Йорку, започатковано молитвою „Богородице Діво" — в музичній аранжеровці А. Гнатишина, у виконанні церковного хору св. Івана Хрестителя з Нюарку, під дириґентурою Михайла Добоша, соло заспівувала Зеня Бундзяк, при фортепіяновому акомпаньяменті Дозі Сиґіди. Святочну промову виголосив о. проф. Ізидор Нагаєвський з Льорейну. Промовець розгорнув широку картину життя і служіння Церкві й українському народові Ювілята, Блаженнішого Кир Иосифа. Вказав на його подивуґідне минуле й сучасне. З жалем підкреслював, що й сьогодні ще є такі, що неспроможні, чи не бажають зрозуміти плянів та домагань Блаженнішого за історичні права нашої Церкви. Зупинився над деякими виступами єзуїта Має, який намагається заперечувати права Східніх Церков, а в першу чергу української.

Оперна співачка Марта Кокольська - Мусійчук (сопрано) при фортепіяновому акомпаньяменті Ігора Соневицького виконала пісні „Під Твою милість", „Україні" слова Б. Мазепи, музика обидвох пісень І. Соневицького і „Колискову" — муз. Г. Китастого, слова Б. Олександрова. Виконання співачки залишаються солові'їними і так їх прийняла і авдиторія гарячими оплесками.

Українська дітвора склала обильну китицю своїх привітів для Блаженнішого Кир Иосифа, яку репрезентував численний хор „Молодої Думки". Їхня поява на сцені викликає в авдиторії тепло й радість і бурхливі оплески. Хор „Молода Думка" під талановитою дириґентурою Семена Комірного виконав пісні: „Подивлюся аж світає" — слова Т. Шевченка, музика К. Степового, „Верховина" — слова і музика М. Машкіна, в цій пісні сольо заспівували: А. Бідяк, К. Зелик, Х. Іванів, Ірина Наконечна, Н. Куйбіда, Д. Лещук, Ж. Лоза, М. Соневицька, М. Сенко, Л. Шкафаровська і Р. Яцинич і третю пісню „Садок вишневий" — слова Шевченка, музика О. Стебленка. Після невгасаючих оплесків хористи на додаток заспівали „Весняний вальс" — А. Кос Анатольського. У виконанні „Молодої Думки" виразно завважується вправна рука дириґента С. Комірного. Хорові постійно акомпаньює Оксана Куйбіда.

Мистецьке слово виконав наш дорогий і незаступимий корифей українського театру Йосип Гірняк. Його слово було, як завжди, висловлене вагомо і з глибоким чуттям, за що йому подякувано щирими оплесками. На закінчення церковний хор ім. Ів. Хрестителя під дириґентурою М. Добоша виконав „Світе тихий" — А. Веделя, „Сей день" — Дм. Бортнянського і „Кантату" — А. Гнатишина, присвячену звеличанню Блаженнішого Патріярха Кир Иосифа. Авдиторія щирими оплесками дякувала хорові з Нюарку за їх оригінальні виконання. Д-р Роман Осінчук подякував усім виконавцям і о. проф. Ізидорові Нагаєвському за промову, а рівночасно пригадав, що збірка на „Патріярший фонд" продовжується до Великодніх свят — хто ще не склав дару, може це зробити — скласти в „Самопомочі" або крамниці „Арка" в Ню Йорку.

Скитське мистецтво в Ню Йорку

(Закінчення зі стор. 2-ої)

українського мистецтва чужими мовами. Тоді обійшлося б без делегацій з протестами.

Нас може турбувати що інше, а саме, що в бібліографічних довідках нюйоркського каталогу не подано ні одного українського видання, навіть виданої Академією Наук УССР історії українського мистецтва, де в І томі є матеріяли про скитське мистецтво на території України В каталозі знаходимо подяки культурному консульторові совєтської амбасади у Вашингтоні і культурному аташе совєтської місії при Об'єднаних Націях, але немає там культурного аташе Української ССР, який би був доглянув, щоб у каталозі виставки не було нісенітниць. Зваживши, що третина експонатів виставки, і то речей найпершої ваги, походить з України, хтось з кіл Київського історичного музею при тій виставці повинен був таки бути. Тим часом, з київської преси знаємо, що там ця виставка трактується як імпреза Ермітажу. Також поминення Києва виставкою „100 архитворів" викликає сумні рефлексії, до того ж коли пригадати, що кілька років тому не допущено до Києва виставки французького модерніста Ф. Леже, хоч її показувано в Росії. Все це доводить, що комусь залежить на тому, щоб тримати Київ на рівні провінційного міста.

Повертаючись до виставки, треба сказати, що для кожного українця вона являє особливий інтерес та дуже повчальна. З виставлених експонатів скитського мистецтва різних країн видно територіяльні відміни того мистецтва і співгру культур. Мистецтво Алтаю і Сибіру зв'язане з Китаєм, передає впливи середньої Азії, передусім Ірану, тоді, як скитське мистецтво в Україні й Криму тісно пов'язане з Античною Грецією. Елементи вирафінованости і максимально чистої, прозорої форми, притаманні гелленському світові, стали теж складовою частиною мистецтва у к раїнського, увійшли в мистецтво народне і наявні в нашому сучасному мистецтві. Скитське мистецтво з України — чудовий зразок перетравлювання і синтези не раз собі суперечних культур — вибуялої східньої і більш інтелектуальної західньої. Хто завдасть собі труду простудіювати виставку з цієї позиції, вийде з неї безмежно збагачений, з яснішим поглядом на цілість нашого мистецтва, завданням якого завжди було ладнання суперечностей двох різних собі світів.

Духовість нашого обряду

Т-во за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви, Відділ в Боффало, Н.Й. перевів в дні 26 квітня 1975 р. „Першу живу газету". Приявні мали нагоду вислухати цікавих думок д-ра Володимира Пасіки про вагу і значення для людини мислі, опертої на ідейних основах, чого так бракує сучасній добі.

Друга доповідь д-ра Михайла Лози — це зреферовання праць митрофорного протоєрея о. д-ра Богдана Липського (посмертне видання): „Духовість нашого обряду", видання дуже на часі для нашого мирянства а зокрема духовенства.

Тут слід навести ствердження о. проф. д-ра Івана Гриньоха: „Ці матеріяли треба обов'язково чим скоріше оприлюднити. Незвичайна їх вартість в тому, що всі ці речі дуже приступно і переконливо написані а проблематика дуже багата..."

Найкращим признанням родині Покійного, яка видала цю книжку, є щирі ґратуляції самого Патріярха Иосифа, висловлені такими словами: „Ваша Родина зробила велику прислугу нашій Церкві, видаючи доповіді Покійного".

Тут слід зазначити, що місцевий Відділ розпродав понад 20 прим. цієї книжки. На закінчення п-і Оксана Бережницька подала приявним інформаційні дані про події в нашому патріярхальному русі, який в останньому часі перевів широко заплановану працю.

По дискусії та одобренні приявними такого способу перепроваджування імпрез із завваґою, щоби ціла громада та місцеве духовенство брало участь, голова Відділу Роман Конотопський з подякою виконавцям та приявним за участь закрив сходини.

О. Б.

Палата Репрезентантів відкинула законопроєкт допомоги для в'єтнамських втікачів

Вашінґтон. — Палата Репрезентантів у четвер, 1-го травня, 246-ма голосами проти 162-ох відкинула законопроєкт вистосований ще перед упадком Сайґону і перед закінченням евакуації, який пропонував призначити на допомогу південнов'єтнамським втікачам 327 мільйонів долярів. Головною причиною відкинення цього законопроєкту Палатою було те, що він містив постанови, які б надавали б президентові Фордові повновласті вживати американські військові частини для евакуації деяких південних в'єтнамців. Коментатори і чільні законодавці заявили, що Конґрес напевно схвалить новий законопроєкт щодо фінансової допомоги для південнов'єтнамських втікачів, який не міститиме постанов в справі вживання американських вояків.

Поділ В'єтнаму буде продовжуватися ще довший час

Ганой, Північний В'єтнам. — Агентство Франс Пресс інформує на основі даних з „а в т о ритетних джерел", що з уваги на значні різниці у соціяльній, економічній і політичній системі поділ В'єтнаму на дві держави з комуністичними режимами буде продовжуватися довший час і що „вирівнювання" буде відбуватися поступово. У висліді, очевидно, буде продовжуватися подвійна репрезентація В'єтнаму на міжнародній арені з уваги на існування двох суверенних урядів.

Дальший розвиток Південного В'єтнаму і його реконструкція буде відбуватися відповідно до 14-пунктової програми, схваленої південнов'єтнамським комуністичним конґресом ще в червні 1969 року. Згідно з цією програмою, Південний В'єтнам буде республікою з невтральною зовнішньою політикою і внутрішньою політикою рівности всіх громадян без уваги на їхні переконання, релігію і соціяльне чи етнічне походження. Зобов'язуватиме засада, що в'єтнамський народ є один і що завданням уряду є змагати до об'єднання країни.

Збори УЛТПА Ню Інґленд

Ню Гейвен, Конн. — Тут 13-го квітня ц. р. відбулися звичайні загальні збори Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділ Ню Інґленд. Збори відкрив уступаючий голова д-р Ярослав Туркало, вітаючи колеґ і їхніх дружин, як також представника від Головної Управи УЛТПА д-ра Юрія Кушніра.

Зборами проводила Президія: д-р Ярослав Коропей — голова, д-р Михайло Яцух — секретар.

По звітах голови та поодиноких членів управи вибрано нову Управу в такому складі: д-р Іван Кизик — голова, д-р Михайло Яцух — голова елект, д-р Ярослав Туркало — секретар і скарбник. Контрольна комісія: д-р Тарас Ганушевський — голова, д-р Осип Коропей — член.

ПОЛІТИЧНІ В'ЯЗНІ СССР...

(Закінчення з 1-ої стор.)

ними кореспондентами, юристами, представниками Міжнародного Червоного Хреста і ООН, розповісти їм про умови, в яких нас в'язнять, про наші переконання, про наші, в основному сфабриковані, справи, про закриті судилища, про грубі порушення закону і наших прав, що їх допустилися судовослідчі органи СССР.

Під час етапів нас часто везуть (виглядає що з провокаційною метою) разом з кримінальними в'язнями, з небезпечними рецидивістами і нас піддають насиллю з їхнього боку.

В таборах нас тримають разом з воєнними злочинцями, а також з кримінальним елементом, це робиться з цілком зрозумілою ціллю.

З будь-якої причини нас жорстоко карають, мучать голодом, завдають фізичних і моральних болів, в усякий спосіб глумляться над нами, позбавляють нас елементарних громадських прав і понижують нашу людську гідність. Постійними переслідуваннями і безконечними заборонами, наставники витворюють невиносиму атмосферу, напружений стан, які приводять багатьох до важких захворювань і навіть самогубства.

Уся система т. зв. перевиховання спрямована на виховання зденаціоналізованого, бездумного, безмовного, покірного раба, який послушно виконував би накази начальства.

Багато можна сказати про поганий стан медичного обслуговування, про огидне харчування неякісними продуктами, що немають білка тваринного походження, про харчування не раз гниллю.

Відповіддю на цю систему насильства і знущань служать майже безперервні голодівки, на які власті реагують тільки скріпленням репресійних засобів.

Вже багато років політв'язні Совєтського Союзу домагаються від властей офіційно визнати їх політичними і в'язнити згідно з загально принятим статусом політв'язня.

Група політв'язнів з сусіднього табору ч. 35 (Світличний, Глузман і ін.) понад три місяці вели голодівку на підтвердження своїх домагань. Власті залишили їхній протест зовсім без уваги.

Політв'язневі В. Калиниченкові грозять за аналогічні вимоги відправою до дому божевільних. Таким чином, кожного, хто домагається прав, що випливають з його положення, проголошується психічно ненормальним.

Починаючи боротьбу за визнання нас політв'язнями і за наші права, ми свідомі того, що вже в перших днях на нас накинеться уся потуга жахливої державної машини цієї країни, яка намагається не тільки викорінити ідею, але й умертвити її носіїв. Але ми є рішені довести свій намір до кінця — добитися сповнення наших цілком оправданих вимог.

Ми не злодії, не грабіжники, не бандити, не хулігани і не шахраї. Ми не вчинили жадних кримінальних злочинів. Ми засуджені, по суті речі, тільки за свої переконання і наміри. Тому ми переконані, що на наш заклик про підтримку відгукнуться усі чесні люди на землі. Ми надіємось, що на черговій сесії Генеральної Асамблеї буде поставлене і розглянуте питання про становище політв'язнів у Совєтському Союзі.

Пропаґандивні органи СССР заповзято обвинувачують поодинокі держави за їх нелюдське відношення до політв'язнів. Ми думаємо, що ця критика не відверне уваги світової громадськости від нужденного становища політв'язнів СССР, від найбрутальнішого порушення властями їхніх прав.

Яків Сусленський, Павло Кампов, Юрій Гродецький, Микола Бондар, Анатолій Рдоровий, Віталій Калиниченко, Степан Сапеляк.

Заповідають в Ню Йорку „Збори для детанту та світового миру"

Ню Йорк. — Комітет річниці перемоги в Европі інформує в пресовому повідомленні, що тут в Карнеґі Голл у вівторок, 13 травня, о 8-ій год. вечора відбудуться „Збори для детанту та світового миру", на яких, згідно з цим пресовим повідомленням, „промовлятимуть достойники ЗСА і СССР". Збори мають на меті „відзначити 30-ліття перемоги Союзників над фашизмом в Европі".

У заклику в справі участи в цих зборах організатори пишуть: „Славний союз із СССР під час Другої світової війни уможливив перемоги в Европі та проти Японії. Отже, самозрозуміло, що тільки детант і обопільно корисні стосунки між ЗСА та СССР можуть запобігти Третій світовій війні й запевнити тривалий мир."

У програмі цих зборів виступлять солісти Большого балету, а спеціяльна совєтська делеґація складатиметься із Бориса Полевого, письменника і члена Бюра Світової Ради Миру, та майора Тіхона В. Бельського, який брав участь у боях за Сталінґрад і Берлін та був присутній під час зустрічі американських і совєтських військ над Ельбою. З „американських достойників" будуть присутні: Кей Кемп, голова Міжнародної Ліґи Жінок для Миру і свободи, Ернест ДеМайо, постійний представник до ОН від Світової Федерації Робітничих Спілок, та співак американських народних пісень Піт Сіґер. Майстром церемонії має бути американський негретянський актор Оссі Дейвис.

Програма зборів почнеться висвітленням фільмів і прозірок з часів Другої світової війни, де мають бути зображені переживання американських і совєтських вояків.

Організаторами цих „Зборів для детанту та світового миру" є Крайовий Комітет Спонзорів, Крайова Рада Американсько - Совєтської Дружби та редактори журналу „Ню Ворлд Рев'ю".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

СУБОТА, 10-го ТРАВНЯ 1975 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важні справи. — В. Вутковський, рек. секр.